

Bijlage: Omvang rentehobbel, bepaling opslag en compensatie

De regering streeft naar een zo gelijk mogelijk speelveld voor verzekeraars en UWV. In dat kader is relevant dat de financiering van private arbeidsongeschiktheidsverzekeringen op grond van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 gebaseerd dient te zijn op rentedekking. Het gaat hier immers om mogelijk langlopende verplichtingen. Bij de keuze voor eigenrisicodragerschap en vervolgens voor het aangaan van een private verzekering voor de eigenrisicodragerslasten, leidt dat voor de werkgever tijdelijk tot meerkosten vanwege de andere financieringsvorm (rentedekking in plaats van omslag). Deze meerkosten doorkruisen het streven naar een zo gelijk mogelijk speelveld en vormen in principe een belemmering voor privaat verzekeren. De regering heeft toegezegd de effecten van deze meerkosten te willen mitigeren.

Deze meerkosten, ofwel het verschil tussen de rentedekkingspremie en de omslagpremie, worden de rentehobbel genoemd. Daarbij is afgesproken dat alleen gekeken wordt naar het verzekeringstechnische gedeelte van de premie voor de particuliere verzekering, zijnde de uitkeringslasten en de sociale werkgeverslasten (de netto rentehobbel). Dit betekent dat uitvoeringskosten, reïntegratiekosten en kostenopslagen wegens winst of provisies buiten beschouwing blijven.

De berekening van de omvang van de rentehobbel bij de door mij in het wetsvoorstel van de Invoeringswet WIA voorgestelde duur van eigenrisicodragen van 10 jaar, is uiteengezet in de begeleidende memorie van toelichting (Kamerstukken II, 2004-2005, 30 118, nr. 3, p. 26). Ten grondslag aan deze berekeningswijze ligt een door het ministerie van SZW en het Verbond van Verzekeraars ontwikkeld model, dat medio 2005 op plausibiliteit getoetst is door het CPB. In genoemde memorie van toelichting heb ik een tabel gepresenteerd met verschillende instroomniveaus en bijbehorende rentehobbels voor de jaren 2006, 2007 en 2008. Bij een eigenrisicoperiode van 10 jaar en uitgaande van een WGA-instroom van 24.000 bedraagt de rentehobbel in 2007 gemiddeld 0,50% van de premieplichtige loonsom. Echter, in zijn nieuwe notitie¹ stelt het CPB dat enkele parameters uit het door SZW en het Verbond van Verzekeraars ontwikkelde model aanpassing behoeven. Tevens stelt het CPB dat in 2007 rekening gehouden dient te worden met de afwijkende financieringssystematiek voor vangnetwerknemers. Het CPB stelt nu dat de rentehobbel in 2007, rekening houdend met boven genoemde factoren, uitkomt op 0,47% van de premieplichtige loonsom.

In de memorie van toelichting heb ik ook beschreven (p. 27) welke wijze van mitigering van de rentehobbel in 2007 en verder mij voor ogen staat. De rentehobbel van 0,47% wordt in 2007 gemitigeerd door een opslag op de WGA-premie van UWV in 2007 van 0,47%. Het gemiddelde premieniveau van werkgevers bij UWV komt dan ongeveer overeen met dat van privaat verzekerde werkgevers. Het totaal van alle opslagen wordt gebruikt om een korting te geven op de IVA-premie zodat de mitigering op budgettair neutrale wijze geschiedt. De omvang van de geïnde opslagen hangt echter af van het aandeel bedrijven dat zich publiek

¹ CPB notitie 2006/20, "Instroom in de WGA en rentehobbel", blz. 3-4.

blijft verzekeren. In een extreem geval dat alle werkgevers zich bij het UWV verzekeren kan precies evenveel korting op de IVA-premie gegeven worden als aan opslag op de WGA-premie gelegd is. In het andere uiterste dat niemand zich bij UWV verzekert, worden er geen opslagen geïnd en kan dus ook geen korting op de IVA-premie worden gegeven. Het CPB raamt dat in 2007 30% van de werkgevers opteert voor eigenrisicodragen. Bij een rentehobbel van 0,47% kan dan in 2007 een korting van 0,33% (70% van 0,47%) op de IVA-premie gegeven worden conform de in de memorie van toelichting van de Wet IWIA uiteengezette systematiek. Hoewel alle opslagen weer worden teruggesluisd via verlaging van de IVA-premie, is er in deze systematiek, als gevolg van het feit dat een deel van de werkgevers voor eigenrisicodragen opteert, toch sprake van een lastenverzwaring voor werkgevers. Deze is gelijk aan 0,14% van de loonsom (het verschil tussen de opslag van 0,47% en de korting van 0,33%). In financiële termen gaat het om circa €240 miljoen. De hierboven genoemde extra lastenverlichting van €240 miljoen dient ter compensatie van deze lastenverzwaring. De overgangskosten vanwege de overgang naar financiering op basis van rentedekking (de rentehobbel) zijn tijdelijk van aard. Het kostennadeel aan het begin van de WGA betekent bovendien een kostenvoordeel op het eind. Als de WGA ooit wordt beëindigd, zijn via rentedekking gefinancierde uitkeringen allemaal afgefinancierd terwijl de kosten van het omslagstelsel nog doorlopen.